

Практичне заняття №

Тема заняття: *Розробка комплексу агротехнічних та хімічних заходів боротьби з бур'янами.*

Мета заняття: Розробити комплексні заходи боротьби з бур'янами на полях сівозміни.

Робоче місце: аудиторія.

Матеріально - технічне забезпечення робочого місця: Таблиці «Хімічні заходи боротьби з бур'янами». Довідники по боротьбі з бур'янами, олівець, лінійка, література.

Правила безпеки: Не займатися сторонніми справами, не захащувати робоче місце, обережно поводитися з таблицями, та підручною літературою.

Завдання 1.

1.Ознайомитись з комплексними заходами боротьби з бур'янами.

Виробничою практикою доведено, що жоден із зазначених заходів за індивідуального застосування не може забезпечити ефективного очищення ґрунту від насіння та органів вегетативного розмноження, а посівів від бур'янів. Це пов'язано з тим, що дія окремих заходів надзвичайно короткочасна, швидко втрачає ефективність під впливом несприятливих погодних умов (дощ, зниження температури повітря і ґрунку тощо) або захід не можна застосовувати у цей час. Тому для ефективнішої дії запобіжні і винищувальні заходи поєднують у різних комбінаціях, що й дістало назву **комплексних заходів** боротьби з бур'янами. Головними складовими комплексних заходів боротьби з бур'янами залишаються обробіток ґрунту та сівозміни, тобто механічне та фітоценетичне знищення бур'янів. У комплексі з ними застосовуються і всі інші заходи.

У практиці часто поєднують **механічні і фітоценотичні заходи**. За такого поєднання бур'яни активно знищуються або дуже послаблюються механічними заходами боротьби (оранкою, глибоким безполицевим розпушуванням чи поверхневим обробітком ґрунту), а створені таким чином належні умови для

росту і розвитку дають змогу культурним рослинам успішно конкурувати з бур'янами, заглушуючи їх добре розвиненою надземною частиною.

Дуже часто поєднують **механічні** і **хімічні** заходи, які, доповнюючи один одного, дають можливість вести ефективну боротьбу з багатьма видами бур'янів. Так, після збирання ярих зернових і озимих культур вегетуючі багаторічні бур'яни обробляють відповідними гербіцидами системної дії. Ці препарати дуже послаблюють життєздатність бур'янів, які легше знищуються наступними механічними обробітками. Поєднання механічних, біологічних і фітоценотичних заходів сприяє не тільки більш повному знищенню бур'янів, а й дає можливість боротися з ними впродовж довшого періоду вегетації, що і визначає високу ефективність цього заходу. Отже, заснована на раціональному використанні вже відомих заходів інтегрована система захисту посівів від бур'янів і очищення ґрунту від їх насіння та органів вегетативного розмноження є реальним кроком до підвищення культури землеробства та ефективного використання орних земель.

Хід роботи

Завдання 2. Вивчити правила застосування гербіцидів, техніка безпеки.

Завдання 3. Скласти комплексні заходи боротьби з бур'янами на умовному полі за формою, наведеної в таблиці 3, використовуючи додаток 2 та літературу.

Таблиця 1.

№	Чергування культур у сівозміні	Назва бур'янів	Бал забрудненості	Заходи боротьби
1.	Озима пшениця			
2.	Цукровий буряк			
3.	Горох			
4.	Картопля			

5.	Кукурудза на силос			
----	-----------------------	--	--	--

Зробити висновок:

Після виконання завдання студент повинен

<i>знати :</i> 1. Комплексні заходи боротьби з бур'янами на полях сівозміни	<i>уміти:</i> 1. Встановлювати відповідний захід відносно видів бур'янів та балу забур'яненості поля
---	--

Завдання для самостійної роботи:

1. Єщенко В.О. С. 64-81,
2. Кравченко М.С. С. 164-177

Додаток 2

На посівах цукрових буряків використовують гербіциди вибіркової дії, які здатні знищувати бур'яни, не пошкоджуючи рослини буряка, в дозах, рекомендованих для певної зони і типу ґрунту. Тут можуть застосовуватись протиоднодольні, протидводольні і комплексні гербіциди.

Проти однодольних препаратів найпоширеніший тризлориецетат натрію (ТХАН) вибірковий ґрунтовий препарат; він добре знищує однодольні злакові бур'яни (мишій сизий, і зелений, просо куряче, пирій повзучий тощо).

Серед протидводольних гербіцидів найпоширеніший феназон (пірамін) і ленаціл (вензар); багато поширених в районах бурякосіяння бур'янів можна знищувати комплексними гербіцидами - ептамом, тіламом, ронітом.

Ґрунтові гербіциди вносять зразу після закриття вологи або одночасно перед посівною культивацією ґрунту.

Посіви зернових колосових-пшениці, жита, ячменю, вівса - найчастіше засмічують талабан польовий, гречка витка, волошка синя, дескурайнія Софії, осот рожевий і жовтий, гірчиця польова, триреберник тощо.

В боротьбі з цими бур'янами найчастіше використовують гербіциди системної дії - амінну сіль 2,4 - Д, ефіри 2,4 - Д, 2М - 4ХП, а якщо під названі культури підсіяні багаторічні бобові трави - 2М-4ХМ, 2,4-ДМ.

Деякі дводольні бур'яни - волошка, триреберник, фіалка польова, щавель та інші стійкі до препарату 2,4-Д, тому їх знищувати необхідно гербіцидом діален.

Кукурудза серед усіх зернових культур найчутливіша до бур'янів у ранні фази свого розвитку. Найбільше пригнічують її лобода, осот, щиріця, березка куряче просо тощо.

Залежно від властивостей гербіцидів та ґрунтово-кліматичних умов, способів вирощування кукурудзи гербіциди вносять в ґрунт до сівби, під час сівби, після сівби до появи сходів і в період вегетації.

На посівах кукурудзи у фазі двох п'яти листків дводольних бур'янів вносять гербіцид 2,4-Д або діален в дозі 2,0-2,5-3,0 кг/га.

На посівах гороху, вики, чини та інших зернобобових культур які в рані фази росту дуже пригнічуються бур'янами, застосовують гербіциди